

Η ψυχοεκπαίδευση των γονέων στην Ελλάδα

Σταυρούλα Παπαδάκου¹, Ιωάννα Σγουρομάλλη-Αντωνιάδου².

¹ Παιδίατρος, Αντιπρόεδρος Διαγνωστικής και Θεραπευτικής Μονάδας για το Παιδί «Σπύρος Δοξιάδης»,

² Παιδίατρος Πρόεδρος Διαγνωστικής και Θεραπευτικής Μονάδας για το Παιδί «Σπύρος Δοξιάδης»,

Διαγνωστική και Θεραπευτική Μονάδα για το Παιδί «Σπύρος Δοξιάδης»

Εισαγωγή: Είναι γνωστό ότι γονιός γίνεσαι, δεν γεννιέσαι. Η τέχνη του να είσαι γονιός διδάσκεται. Στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, αυτή η διδαχή παρουσιάζει απαιτήσεις και ελλείμματα. Τα ελλείμματα στην ψυχοεκπαίδευση έχουν σχέση α) με τις αλλαγές του μοντέλου της οικογένειας (πυρηνικές-μονογονεϊκές-ομοφυλοφιλικές), β) με τις κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, γ) με την έλλειψη εκπαίδευσης κατά τα χρόνια των εγκυκλίων σπουδών (δηλαδή αγωγή υγείας, σεξουαλική διαπαιδαγώγηση).

Σκοπός: Τα τελευταία χρόνια, η νευροβιολογία μας έχει αποδείξει ότι η ώρα μηδέν της εκπαίδευσης του ανθρώπου είναι αυτή που αφορά στην περιγεννητική περίοδο, λίγο πριν την γέννα-λίγο μετά από αυτή. Οι πρώτοι εκπαιδευτές του υγιούς βρέφους είναι οι ίδιοι οι γονείς και μετά τα τρία χρόνια ο κατάλογος των εκπαιδευτών αυξάνει και εξειδικεύεται. Ποιος όμως εκπαιδεύει τους γονείς;

Το αίτημα για **parenting** υπάρχει. Υπάρχει έλλειμμα όμως στις οδηγίες που χορηγούνται από τους παιδίατρους. Τα τελευταία τριάντα χρόνια στην Ελλάδα αναπτύχθηκε το μοντέλο του **Disease Palace** για τα Νοσοκομεία Παίδων, όπου γίνεται κυρίως η εκπαίδευση των παιδίατρων. Η εκπαίδευση των παιδίατρων πάνω στο υγιές βρέφος υστερεί ενώ γνωρίζουμε ότι η ανάπτυξη των πνευματικών δυνατοτήτων ενός ατόμου καθώς και η ψυχοκοινωνική του εξέλιξη κτίζεται αποκλειστικά μέσω της εκπαίδευσης του, που ξεκινά από την ώρα μηδέν μέχρι και την εφηβεία.

Εάν η εκπαίδευση των παιδίατρων συμπληρωθεί πάνω στο αντικείμενο του **parenting**, και επειδή λόγω της κατάρτισής τους είναι ικανοί να δουν το σύνολο της ανάπτυξης, σωματικής και ψυχικής, του υγιούς παιδιού, δε θα αποτελούν έναν ακόμη κρίκο στην αλυσίδα της **κατακερμάτισης του ατόμου-παιδιού**.

Η κατανόηση της κατακερμάτισης αυτής είναι ζωτικής σημασίας για την ψυχοσυναισθηματική εξέλιξη του παιδιού.

Οι συμμετέχοντες ειδικοί, ψυχολόγοι, νηπιαγωγοί, δάσκαλοι, θεραπευτές λόγου, έργου κ.λπ. είναι στην ουσία φορείς, οι οποίοι, μη έχοντας γνώση της νευροφυσιολογίας, δεν έχουν την ικανότητα να απαρτιώσουν την εικόνα ενός εκάστου παιδιού, πράγμα που μόνο ο παιδίατρος μπορεί να έχει, αφού εμπλέκεται φύσει και θέσει στην ατομική παρακολούθηση από βρεφικής έως και εφηβικής ηλικίας.

Τέλος, η ψυχοεκπαίδευση των γονέων στην Ελλάδα από τους παιδίατρους μπορεί να είναι ένα ακόμα εργαλείο για τα προγράμματα της **Early Childhood Development** και όχι μόνο.

Συμπεράσματα: Ο παιδίατρος είναι ο «παιδαγωγός» της ελληνικής οικογένειας. Η ολιστική προσέγγιση του παιδιού από τον παιδίατρο μπορεί να παίξει καθοριστικό και καταλυτικό ρόλο στην ψυχοεκπαίδευση των γονέων. Με την παρέμβαση του θεωρητικά θα υπάρξει τρόπος αναχαίτισης ή άμβλυνσης δυνητικά νοσηρών φαινομένων και κοινωνικών παρεκτροπών (bullying, σεξουαλική κακοποίηση, εκφοβισμός μέσω internet, κτλ.), ώστε να διαρραγεί ο φαύλος κύκλος της βίας, λεκτικής-ψυχολογικής-σωματικής-σεξουαλικής-ηλεκτρονικής. Εάν δεν παρέμβουμε εγκαίρως, θα βρεθεί και η ελληνική κοινωνία στην ίδια νοσηρή αναστάτωση που εμφανίζεται τώρα στις Η.Π.Α. και αλλού, δηλαδή **η βία που εξυπηρετεί τη βία και μόνο**, σαν τελικό μη αναστρέψιμο αποτέλεσμα της αλλαγής της δομής της οικογένειας.